

Lovforslag nr. L 269. Fremsat den 8. maj 1996 af Jes Lunde (SF), Steen Gade (SF) og Kristen Touborg (SF)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om indkomstskat og formueskat for personer m.v. (personskatteloven) og lov om fordeling mellem staten, kommunerne og amtskommunerne af skattnedslaget som følge af personskattelovens skatteloft

(Ændring af det skrå skatteloft for indkomståret 1997 m.v.)

§ 1

I lov om indkomstskat og formueskat for personer m.v. (personskatteloven), jf. lovbe- kendtgørelse nr. 742 af 9. september 1995, som senest ændret ved § 2 i lov nr. 228 af 27. marts 1996, foretages følgende ændring:

1. I § 19, stk. 1, 4. pkt., ændres » 60 « til: » 61 «.

§ 2

I lov nr. 468 af 30. juni 1993 om fordeling

mellem staten, kommunerne og amtskommu- nerne af skattnedslaget som følge af person- skattelovens skatteloft, som ændret ved § 2 i lov nr. 826 af 27. oktober 1995, foretages føl- gende ændring:

1. I § 1 indsættes i stk. 2 efter »1996«: »og 1997«.

§ 3

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgø- relsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

1. Lovforslagets indhold og baggrund.

Regeringen, SF og Enhedslisten vedtog i denne samling et lovforslag (L 11) om en et-årig justering af det skrå skatteloft m.v. Forslaget havde kun virkning i 1996. Efter SF's opfattelse er forudsætningen for, at justeringen kun blev et-årig, nu bortfaldet. I regeringens bemærkninger til L 11 hed det:

»Når der alene foreslås en ét-årig justering, har det sammenhæng med den skete og forventede udvikling i de kommunale skatter.

Ved skattereforens vedtagelse blev forudsat uændret kommuneskat i forhold til 1994. Der er nu som nævnt udsigt til, at niveauet i landsgennemsnittet i 1996 forhøjes med 0,9 pct.point i forhold til 1994. Regeringen forventer imidlertid, at der i 1997 som følge af øget skattegrundlag og store efterbetalinger er mulighed for en reduktion af de samlede kommunale skatteprocenter – måske i størrelsesordenen 0,5 pct.point. Derfor er det for at undgå urimelig skævvridning af byrdefordelingen særlig påtrængende med en justering i 1996.«

Der er i dag ingen udsigt til et fald i de kommunale skatter. Amtsrådsforeningen har meldt ud, at de forventer en stigning i de amtskommunale skatter på 0,5 pct.-point eller mere. Regeringen har tilkendegivet, at den endnu ikke har lagt sig fast med hensyn til de kommunale skatter i 1997. Af forespørgselsdebatten om den kommunale økonomi for 1997 d. 12. april 1996 fremgik imidlertid, at regeringens planer snarere går i retning af at inddrage penge fra kommunerne end at lade dem sætte skatten ned. På den baggrund må det anses for helt usandsynligt, at de samlede kommunale skatter sættes ned i 1997. En stigning vil være et langt mere sandsynligt udfald.

SF mener derfor, at det er på tide at få fastslået, at det skrå skatteloft også for 1997 må justeres op i forhold til det planlagte. SF mener generelt, at det er på tide helt at fjerne det skrå skatteloft, men vi fremsætter et meget mere begrænset forslag, fordi regeringen så med sin egen udmærkede argumentation i forbindelse med L 11 må forventes at kunne tilslutte sig forslaget.

Når det er nu, forslaget skal frem, er det, fordi SF ønsker provenuet på ½ mia. kr. anvendt til at lette

muligheden for i forhandlingerne om den kommunale økonomi at nå den dobbelte målsætning dels at sikre en ansvarlig udvikling i de samlede offentlige finanser, dels at sikre kommuner og amter mulighed for at forbedre servicen, f.eks. at etablere det antal pladser i daginstitutionerne, der kan fjerne ventelisterne, en markant forøgelse af ældreboligbyggeriet, en hurtigere indførelse af edb i folkeskolen og en forbedring af forholdene på sygehuse.

Teknisk svarer lovforslaget helt til L 11: Det skrå skatteloft i 1997 forøges fra 60 til 61 pct., og den mekanisme til fordeling af provenuet mellem stat, amter og kommuner, der blev indført med L 11, videreføres i 1997.

Det såkaldte skrå skatteloft lægger loft over marginalskatten og sikrer, at ingen del af en indkomst beskattes med mere end en given procent.

Reglerne indebærer, at der for en skatteyder beregnes et nedslag i topskatten, hvis de samlede indkomstskatteprocenter til stat og kommune overstiger den fastsatte procent. Kirkeskat og arbejdsmarkedsbidrag omfattes ikke af skatteloftet.

Baggrunden for forslaget er udviklingen i de kommunale skatter i 1995 og 1996 og en forventning om stigende eller uændrede kommunale skatter i 1997. I 1995 steg den landsgennemsnitlige skat til kommuner og amter i modstrid med de kommunale økonomiaftaler med 0,4 pct., og ifølge aftalen med Amtsrådsforeningen for 1996 er der sket en yderligere stigning for 1996 på 0,5 pct.

Under forhandlingerne i 1995 med Kommunernes Landsforening påpegede man fra kommunal side det komplicerede samspil, der medfører en fordelingspolitisk urimelig profil, når kommuneskatterne ændrer sig i forhold til skattereforens forudsætninger, mens skatteloftet fastholdes som allerede fastlagt.

På denne baggrund enedes man om at indføje følgende passus i økonomiaftalen af 13. juni 1995 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening: »Regeringen er indstillet på efter opfordring fra KL at undersøge muligheden for at hæve det skrå skatteloft.«

For 1997 er problemstillingen helt den samme.

På denne baggrund foreslås, at det skrå skatteloft fra 1996 til 1997 sænkes fra 62 pct. til 61 pct. og ikke som hidtil forudsat til 60 pct.

2. Fordelings- og provenumæssige konsekvenser.

a) Skatteloftsreglerne.

De kommunale og amtskommunale skatteprocenter for 1997 fastlægges medio oktober måned 1996. Det er således ikke muligt på indeværende tidspunkt at angive et præcist skøn over lovforslagets provenu-

mæssige virkning og over, hvor mange skatteydere der vil blive omfattet af ændringen. Disse skøn vil helt afhænge af udviklingen i skatteprocenterne i de enkelte amter og kommuner.

I tabel 1 er vist udviklingen i det skrå skatteloft i 1994-1997. Det er forudsat, at den kommunale skatteudskrivning i 1997 vil svare til udskrivningen i 1996, selv om det mest sandsynlige er en stigning. Beregningsteknisk er forudsat uændret skatteprocent i samtlige kommuner.

Tabel 1. Skatteprocenter og skatteloftsnedslag i gennemsnitskommunen 1994-1997. Gældende regler.

Pct.	Gældende regler			
	1994	1995	1996	1997
Skråt skatteloft	65,0	63,5	62,0	60,0
Samlet statsskat	36,5	34,5	32,0	31,0
Plads til kommuneskat under loftet	28,5	29,0	30,0	29,0
Samlet kommunal skattepct. ekskl. kirkeskat ¹⁾	29,5	29,9	30,4	30,4
Skatteloftsnedslag i gennemsnitskommune	1,0	0,9	0,4	1,4
Samlet nedslag ved skatteloft, ca. mio. kr. (1996-niveau/1997-niveau)	660	625	425	950
Antal skatteydere med nedslag (ca. 1.000)	490	525	495	625

Anm.: 1994-96. For 1997: SF's skøn. Lovmodelberegninger på grundlag af stikprøve på ca. 0,3 pct. af befolkningen.

¹⁾ Kirkeskatteprocenten indgår ikke i skatteloftsberegningen. For 1994-1997 er kirkeskatteprocenten i en gennemsnitskommune 0,7.

Tabel 2 illustrerer, hvad ændringerne i kommuneskatterne fra 1994 til 1997 betyder i faktisk skattebe-

taling for personer på tre forskellige indkomstrin uden og med ændring i skatteloftet fra 60 til 61 pct.

Tabel 2. Eksempler på ændring i skat i 1997 i forhold til uændret 1994-amts- og kommuneskat. Gennemsnitskommune.

Lønindkomst*)	Skatteændring i 1997 ved kommuneskattepct. på 30,4 i forhold til 29,5. Skatteloft 60,0 pct.	Årlig merskat i 1997 i pct. af løn.	Skatteændring i 1997 ved kommuneskattepct. på 30,4 i forhold til 29,5. Skatteloft 61,0 pct.	Årlig merskat i 1997 i pct. af løn efter lovforslaget
	Kr.		Kr.	
230.000	1.439	0,63	1.439	0,63
460.000	1.176	0,26	3.368	0,73
920.000	456	0,05	7.249	0,79

*) Løn opgjort efter fradrag af eventuelle pensionsbidrag samt arbejdsmarkedsbidrag og med ligningsmæssige fradrag i de tre indkomstopgørelser på henholdsvis 40.000 kr., 80.000 kr. og 160.000 kr.

Næste år ville konsekvensen af ikke at justere skatteloftet være, at en lønindkomst på 920.000 kr. i forhold til forudsætningerne om uændret kommuneskat ville komme til at betale 456 kr. til fællesskabet, mens en lønindkomst på 230.000 kr. skulle betale 1.439 kr. Det vil sige, at merbetalingen er mere end tre gange så stor ved en løn på 230.000 kr. som ved en løn på 920.000 kr.

Det er SF's opfattelse, at denne byrdefordeling er uacceptabel.

Ved justeringen af skatteloftet opnås, at alle indkomstgrupper bidrager med en nogenlunde lige stor andel - ca. 0,7 pct. - af indkomsten.

Lovforslaget skønnes at medføre et merprovenu til staten på mindst 500 mio. kr. i 1997, jf. tabel 4. Det bemærkes, at med den foreslåede ændring af fordelingsloven vil kommuner og amtskommuner ikke umiddelbart få andel i merprovenuet.

F. t. l. vedr. indkomstskat og formueskat for personer m.v.

Tabel 3. Anslået provenuvirkning af ændring af skråt skatteloft fra 60 pct. til 61 pct. i 1997.

	Gældende regler	Forslag
Skråt skatteloft	60,0	61,0
Samlet statskat	31,0	31,0
Plads til kommuneskat under loftet	29,0	30,0
Samlet kommunal skattepct. ekskl. kirkeskat, mindst	30,4	30,4
Skatteloftsnedslag i gennemsnitskommune, mindst	1,4	0,4
Samlet nedslag ved skatteloft, ca. mio. kr. (1997-niveau), mindst	950	450
Antal skatteydere med nedslag (ca. 1.000)	625	495

Den mindre nedsættelse af skatteloftet vil medføre højere topskat for samtlige 625.000 skatteydere, der potentielt skønnes at ville være omfattet af skatteloftet efter gældende regler, og ca. 130.000 af disse skatteydere skønnes helt at miste nedslaget i 1997. Det er skatteydere i kommuner, hvor kommuneskatteprocenten ligger mellem 29 og 30.

4. Administrative konsekvenser

Af hensyn til rettidig udsendelse af skattekortene

for indkomståret 1997 m.v. bør lovforslaget vedtages snarest.

5. Erhvervsøkonomiske og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen konsekvenser af denne karakter.

6. Forholdet til EU-retten.

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Bilag

Skattereformens indfasning 1994-1998.

	1994	1995	1996	1997	1998
	Pct.				
Bundskat	14,5	13,0	12,0	10,0	8,0
Mellemskat	4,5	5,0	5,0	6,0	6,0
Topskat	12,5	13,5	15,0	15,0	15,0
»6 pct.«-skat	5,0	3,0	—	—	—
Kommunal indkomstskat (gennemsnitskommune)	29,5	29,5	29,5	29,5	29,5
Samlet skatteprocent	66,0	64,0	61,5	60,5	58,5
Skråt skatteloft	65,0	63,5	61,0	60,0	58,0